

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Et Besøg

Citation: Fibiger, Mathilde: "'Et Besøg'", i Fibiger, Mathilde: "*Et Besøg*", 1851, s. 48.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger02val-shoot-idm139950813851104/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: "Et Besøg"

Væsen og min Character, saa jeg deri besad et Danneskræft, der sikkert beskjæmmede mig med Oberfald, end alle fremmede Reietropper.

Jeg ved nok at hvor, jeg tør sige uafviseligt dette er, som Theorie betragtet, vil det kun efterhaanden lade sig overføre i Praxis, og komme I med den Indbending at det dog neppe vil være tilstrækkeligt at lade sig følge hjem om Aftenen af Kvindeligheden, saa kan jeg ikke svare andet end: Nei, nu da Kvindeligheden engang har erklæret sig umyndig, og bekendt sig at være aldeles magtesløs og ude af Stand til selv at forsvare os, tage Følt den naturligheds paa Ordet, og behandle os som de, ikke uden Marsag, troe sig berettigede til. Derfor maas vi følges, passeres paa og beskyttes. Om nu en Enkelt føler sig stærk nok til at „gaae alene“ og derfor ikke tager i Betænkning at sætte sig ud over Hornen, — saa falder det aldrig noget Menneske ind at hun gjør det af Princip, de troe derimod at Karlen har været paa Vagt; dette Dieblit, hvor hun træffes tilspindelende ubevogtet, bliver ikke ubenyttet — og næste Gang lader hun sig dog følge! — Det gaar her, som altid, at den Enkelte maas ikke for hvad de Mange have forbrudt, thi der er ikke efter Undtagelserne, men efter Regelen at Begrebet om Kvinden dannes. Det hjælper mig saa godt som intet, om jeg end føler mig nok saa stærk og uantastelig — saalænge den store Virialitet af Eder ere svage, halvagtige Væsen, bliver jeg dog behandlet som svag; thi af Mængden betragtes jeg ikke som Personlighed,

men som Fruentimmer. Hvad kende Folk, vi møde paa Gaden, til vor Personlighed? Var Kvindeligheden i Reglen det for os, som den skulde være: ikke en negativ, halvubstiftet Følelse af at der ikke bør tilføde os noget Fornærmeligt, men en klar levende Anerkjendelse af at vi ikke bør have nogen ydre Beskyttelse behov, da vilde det: at være en Kvinde, være os endnu mere til Betryggelse, end det nu er farligt for os og udsætter os for Angreb. I ethvert Tilfælde gaaer det ud over de stoffels Undtagelser: sætte de sig ud over Formen, saa udstødes de af Samfundet, og det er det samme for den, der er opfyldt af Gigen efter at virke til detts Mytne og Gæ, som det er for en Mand at blive sat ud af sin Virksomhed, at tabe sit Livs Maal og Hensigt, altsaa at døe; og indordne de sig under Formen, da opnaae de ikke her i Livet den Frihed, hvori først det deres Kræfter vilde udvikle sig, og deres Mandts Vinger udfolde sig. De vilde bestandigt føle et Tryk, som hæmmer deres Virksomhed, og forfærter deres Liv. Thi der gives Characterer, for hvem Trældom, ligemeget i hvilken Form og til hvilken Grad, er en langsom, men sikker Død. Af to Under maae man dog helst vælge det Sidste, thi da kan man jo haabe at paa-virke sin Lids Begreber, saa der haves Vej til en liberalere Opfattelse og Anerkjendelse af Personlighedens Berettigelse, at paavirke Pluraliteten af sit Bøn, saa den Selvsjælelse, den Erkjendelse af sit eget Værd vaagner hos hende, som ene kan give hende Krav paa Andres Anerkjendelse og Uafhængighed.

Skjøndt jeg ingen Menneskefjender er, veed jeg dog undertiden saa vist hvad I vilde indvende imod mig, at jeg f. Ex. i dette Dieklift tydeligt kan høre Eder's utaalmodige Udbrud: „Det er dog Hedsommeligt, som Du koger Suppe paa en Høfjerind! Er det en saa vigtig Sag, om vi blive fulgt hjem om Aftenen eller gaae alene, at Du deraf kan tage Anledning til at tale om Trældom, Undtagelsers Dyffrelse, Død o. s. v. Vi indsee slet ikke hvad rart der er ved at gaae alene paa Gaden“ o. s. v.

Saa kunde jeg altsaa ligesaa gjerne have strevet til mit Strikketoi, som til Eder, jeg vilde kanstee have blevet vel saa godt forstaaet. Jeg har jo netop søgt at vise hvor stor Betydning disse saakaldte Smaating have, at peges hen til den Kilde, hvoraf de oprinde. Det har altsaa været forgæves! — Jeg vil dog lade det staae, fatte ny Taalmodighed, og bede Eder gjøre det Samme; jeg er langt fra færdig med hvad jeg har at sige, men jeg vil opsætte Skriveriet, til jeg troer at kunde gjøre det nogenledes tilfredsstillende. Tilgiv min Utaalmodighed — den kommer af Interesse for Sagen, og af Fortvivlelse over at jeg kun saa slet er isjand til at anskuelliggjøre den for Eder: jeg idetmindste er aldrig urmeligere end naar jeg føler mig selv skyldig i Misforstaaelsen, fordi jeg er mig min Mangel paa en klar Fremstilling, og paa Gave til at sætte mig ind i Læsernes Tankegang og Opfattelseevne bevidst.

Mathilde.
